

Posudek na bakalářskou práci

Bakalářská práce Lucie Hruškové „Participace subkultury skinheads: Občanská participace vs. radikalismus“ předkládaná na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy má za cíl „porozumět formám participace subkultury skinheads prostřednictvím emické perspektivy a zasadit je do kontextu občanské společnosti nebo radikalismu.“ Tento cíl se studentce v zásadě i daří v bakalářské práci naplnit, avšak za cenu celé řady konceptuálních nejasností, faktických chyb a nepřesností a neuspokojivé jazykové úrovně textu.

Za problematický ve vztahu ke zkoumanému výzkumnému vzorku považuji název práce. Studentka se sice už v úvodních pasážích textu vypořádává s tím, že se zaměřuje pouze na nerasistické skinheads, avšak vzhledem k váze této konkrétní skupiny v rámci historického vývoje skinheadského stylu, jeho etablování v českém prostoru, a především ve vztahu k obrazu skinheads u veřejnosti, by bylo třeba se vypořádat s touto nuancí už v názvu práce. Pokud by byl zvolen přesnější titul (např. „„Participace nerasistických skinheads: Občanská participace vs. radikalismus““), vyhnula by se studentka zbytečným kontroverzím subkulturní teorie, s níž nakonec v práci vlastně ani sama neoperuje.

Jsou totiž nerasističtí skinheads opravdu subkulturou? Nebo se jedná o jednu z politických apropriací svébytného skinheadského stylu, který se vedle hudby a fotbalu, jenž studentka správně pokládá za základní participační kanály, projevuje především v módě? Ta je podle mého soudu v práci příliš upozaděna, a především ve vztahu k tématu práce a participačním procesům by mohla být šířeji diskutována. Skinheads totiž významně estetizují (a fetišizují) oblečení, obuv a další módní prvky především těch oděvních značek, které se původně zaměřovaly na vyšší střední třídy. Proces (v mnoha případech pouze verbální) proletarizace „elitní“ módy nachází opačnou stranu své mince v emické sebe prezentaci coby „elita“ nebo „honorace“ a tím i k vydělováním se a často problematickým vztahům jak s ostatními subkulturami, tak i většinovou společností.

Přestože se studentka věnuje i některým úrovním vztahů skinheads a punkerů, některé další roviny s bezprostředním vztahem pro participaci zkoumaného vzorku respondentů ve společnosti ji unikají a ty mají vztah především k pohledu skinheads na většinovou společnost. Dále považují za konceptuálně problematickou naznačovanou dichotomii mezi občanskou společností a radikálními způsoby participace v ní. Přestože např. squatterství nebo fotbalové chuligánství lze za radikálními projevy zcela jistě považovat, jsou však i snahou o vytvoření a udržení určité společenské formace, a tedy i jistou částí občanské společnosti. Diskuzi věnovanou extremismu, která je v mnoha ohledech problematická jako celek, pak studentka uzavírá přihlášením se k té její části, která normativní pohled do jisté míry změkčuje poukázáním na formy a praxi radikalismu, avšak jádro diskuze tkvící v legitimizaci politického středu v ní zůstává v zásadě nezměněno.

Co se týká faktických chyb a nepřesností a jazykové úrovně textu, je překlepů a nepozorností v práci takové množství, že nepovažují za vhodné je všechny vypisovat. Faktické chyby a nepřesnosti pak mají především vztah k historické kontextualizaci skinheads v českém prostoru, přičemž zárodky inspirací tímto stylem jsou v Česku dokumentovatelné zhruba o půl dekády dříve, než uvádí studentka. Obdobně je zkreslený její výklad aktivit Antifašistické akce, přičemž pro další revizi pokládám za nutné pozorně sledovat informace obsažené v sekundární literatuře, kterou autorka zná a cituje.

Ve světle výše napsaného považují za vhodné vrátit Lucii Hruškové bakalářskou práci s názvem „Participace subkultury skinheads: Občanská participace vs. radikalismus“ k výraznějšímu přepracování.

V Praze, 15. 8. 2019

Mgr. Ondřej Daniel, Ph.D.